

ประวัติศาสตร์วิชา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ก่อตั้ง “แผนกวิชาการบัญชี” เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2481 ซึ่งทางคณะฯ
ถือเอาวันนี้เป็นวันสถาปนาคณะฯ

ปี 2492 ได้ยกฐานะจาก “แผนกวิชาการบัญชี” เป็น “คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี” มีการเพิ่มแผนก
พาณิชยศาสตร์ สำหรับหลักสูตรการสอนในแผนกพาณิชยศาสตร์เป็นวิชาเกี่ยวกับการพาณิชย์
โดยทั่วไป มิได้มีการเน้นหนักในทางหนึ่งทางใด สำหรับแผนกการบัญชียังคงจัดการเรียนการสอนเป็นไป
อย่างเดิม คือ แบ่งเป็นประกาศนียบัตรทางการบัญชี 3 ปี และ 5 ปี

ปี 2499 ได้ยกเลิกการศึกษาแบบประกาศนียบัตรและจัดหลักสูตรการศึกษาใหม่เป็นแบบปริญญาตรี
หลักสูตร 4 ปี ทั้งแผนกการบัญชีและการพาณิชย์ และในปีเดียวกันเองคณะฯได้เปิดสอนระดับปริญญาโทเป็น
โครงการภาคกลางวันขึ้น

ปี 2505 แผนกพาณิชยศาสตร์ในระดับปริญญาตรีได้แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้ คือ

- สาขาการบริหารการเงินและการธนาคาร
- สาขาการตลาด
- สาขาการบริหารทั่วไป

ปี 2533 คณะฯได้มีการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ.2526 จาก “หลักสูตรการบัญชีบัณฑิตและพาณิชยศาสตร์”
เป็นหลักสูตร พ.ศ.2533 “หลักสูตรบัญชีบัณฑิตและบริหารธุรกิจบัณฑิต” และเปลี่ยนชื่อปริญญาด้าน
พาณิชยศาสตร์บัณฑิต (พจน.บ) เป็นบริหารธุรกิจบัณฑิต (บร.บ.) สำหรับปริญญาด้านการบัญชีเหมือนเดิม
คือ บัญชีบัณฑิต (บช.บ.) โดยหลักสูตร พ.ศ.2533 ได้แบ่งเป็นการศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
เป็น 6 สาขาวิชาเอก เช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ.2526 แต่ได้ปรับเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา 2 สาขาเป็นดังนี้

- แผนกบัญชี
- สาขาการบัญชี
- แผนกบริหารธุรกิจ
- สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
- สาขาวิชาการตลาด
- สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ (เดิมชื่อสาขาวิชาการบริหารบุคคล)
- สาขาวิชาการบริหารอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศ (เดิมชื่อสาขาวิชาการพาณิชยนาวี) และในปีเดียวกันนี้เอง
คณะฯได้เพิ่มสาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในแผนกบริหารธุรกิจ

ปี 2540 คณะฯ ได้ปรับปรุงหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตร ฉบับ พ.ศ. 2540 ในหลักสูตร ยังคงกำหนดให้มี 7 สาขาวิชาเช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ. 2533 แต่มีการปรับชื่อ 2 สาขาวิชาคือ

1. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ปรับเป็น สาขาวิชาการเงิน
 2. สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรม ปรับเป็น สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ นอกนั้นทุกสาขาวิชา ยังคงใช้ชื่อเช่นเดียวกับหลักสูตร พ.ศ. 2533 ได้แก่
1. สาขาวิชาการบัญชี
 2. สาขาวิชาการตลาด
 3. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ
 4. สาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศ
 5. สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

นอกจากนี้ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี ได้มีการเพิ่มเติมวิธีการสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคภาษาไทย ซึ่งจะเป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในปีการศึกษา 2540

นอกเหนือจากวิธีการคัดเลือกเดิม ซึ่งดำเนินการโดยทบวงมหาวิทยาลัย โดยได้ดำเนินการ “โครงการสอบคัดเลือกนักศึกษาเข้าตรง คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี” ทั้งนี้เพื่อดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความถนัด และตั้งใจที่จะเข้าศึกษาในคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชีอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันเพื่อจะมีมาตรฐานและรูปแบบในการคัดเลือกเข้าตรง คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี โดยเฉพาะซึ่งเป็นการเตรียมการในอันที่จะสนองนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยที่จะให้มีระบบใหม่ในการสอบคัดเลือกในปี 2542 โดยจะให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2540 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศเรื่องการแบ่งส่วนราชการใน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2540 จัดตั้งภาควิชาในคณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี จำนวน

4 ภาควิชา ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศเรื่องดังกล่าวข้างต้นในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 225 ตอนที่ 32 ง. วันที่ 22 เมษายน 2540 รวม 4 ภาควิชา ดังนี้

1. ภาควิชาการเงินและการธนาคาร
2. ภาควิชาการตลาด
3. ภาควิชาการบัญชี
4. ภาควิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

สำหรับอีก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรมและปฏิบัติการ และสาขาวิชาการบริหารการขนส่งระหว่างประเทศที่จะขอจัดตั้งเป็นภาควิชา นั้น คณะรัฐมนตรีในการประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ลงมติเห็นชอบหลักการและมาตรการควบคุมค่าใช้จ่าย

ด้านบุคคลภาครัฐในปีงบประมาณ 2541 และ 2542 ให้ส่วนราชการระงับการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ หรือขยาย
หน่วยงานในกรม หรือภายในหน่วยงานเทียบเท่ากรมขึ้นไป ทั้งนี้หมายรวมถึงการขอจัดตั้งภาควิชาของคณะ
พานิชย์ฯ ด้วย